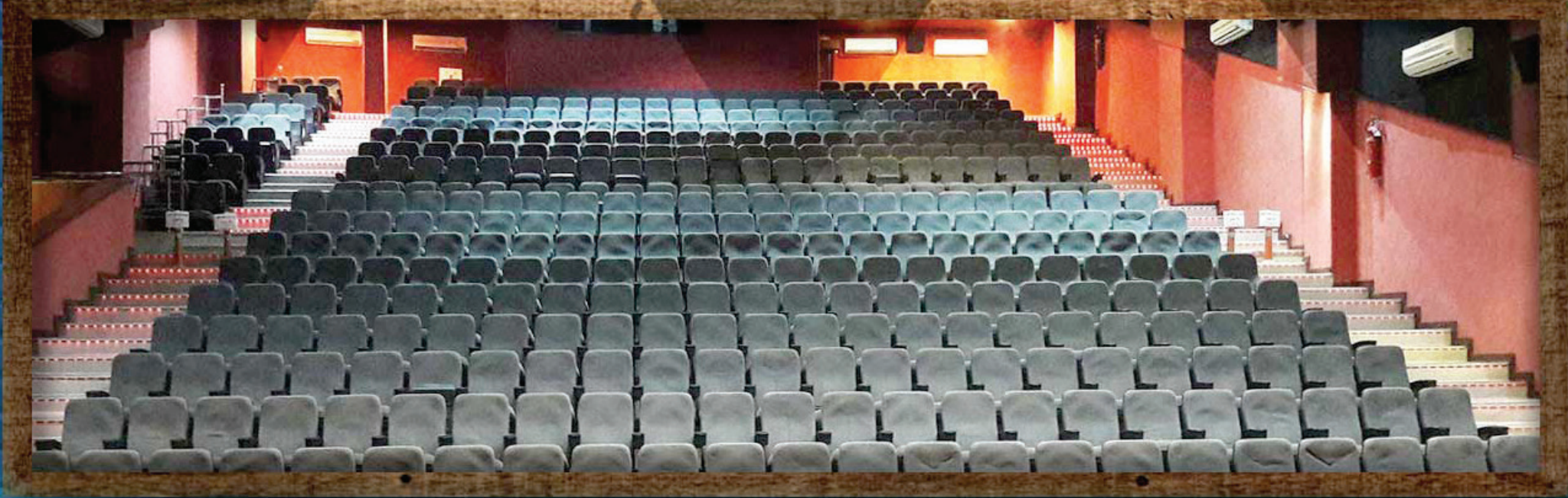

سینمای پسا کرونا که در حال بازسازی بود با آشوب‌های اخیر ضرر بزرگی کرد

ضربه ۲۳ میلیاردی رادیکالیسم به گیشه سینما

خوب برای سینمای ایران آغاز شده و تصور می‌شد به دلیل سپری شدن ماه‌های رمضان، محرم و صفر، در یک گشایش نسبی بسیار خوبی قرار بگیرد، هم اکنون افق نگران‌کننده‌ای را ترسیم کرده که شرایط را برای تمامی دوستداران سینمای ایران بسیار یخ‌رنج و ناراحت‌کننده می‌نماید. حالا اگر بخواهیم به ترسیم شرایط موجود و آنچه احتمالا در انتظار سینمای ایران است بپردازیم، باید به برخی داده‌های مستند رجوع کنیم تا ببینیم وخامت اوضاع تا چه اندازه است.

متأسفانه فرآیند جلب اعتماد مخاطبان نسبت به سینما، همواره زمان‌بر بوده است و نمی‌توان گمان برد که از فردای آرام شدن شرایط جامعه، روند استقبال از فیلم‌ها به شکل قبل بازمی‌گردد. کما اینکه طی ماه‌های اخیر و با عادی شدن کرونا میان مردم، سینما هرگز نتوانست به دوران نرمال پیش از شیوع این بیماری بازگردد و در این بازه چندماهه، سرگرم تمرین عادی شدن بود که متأسفانه این ناآرامی‌ها، تمام رشته‌ها را پنبه کرد. نیم‌سال دوم ۱۴۰۱ که با کلی آرزوهای

نزدیک‌ترین وضعیت برای رسیدن به دوران نرمال پیش از کرونا، خود قرار داشته و درست در شرایطی که گمان برده می‌شد با پایان ماه صفر و با اکران چند فیلم جدید، بر رونق سینماها افزوده خواهد شد، به ناگهان، این ناآرامی‌ها سبب شدند تا سینما در شدیدترین دوران رکود خود قرار بگیرد تا جایی که تعداد مخاطبان سینما در برخی از روزهای اخیر، به کمتر از ۱۶ هزار نفر تنزل یافته که یک رکود خیره‌کننده محسوب می‌شود.

مجتبی اردشیری
خبرنگار گروه فرهنگ

ناآرامی‌های اخیر که در کشور به وقوع پیوسته، فارغ از خسارت‌های عمومی که به‌جای گذاشته، لطمات بسیاری را بر پیکره سینما وارد کرده است. این لطمات زمانی سهمگین‌تر می‌شود که ببینیم سینمای ایران در

خسارت ۲۳ میلیاردی به گیشه سینماها

باتوجه به متوسط قیمت بلیت که برای سال ۱۴۰۱، سی‌وسه هزار تومان است مشخص می‌شود که ریزش ۷۰۰ هزار نفری مخاطبان سینما، رقمی در حدود ۲۳ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان به سینماهای کشور خسارت وارد آورده است. این رقم تقریباً یک‌دهم کل فروش سینماهای کشور طی شش ماهه نخست امسال به حساب می‌آید. سینماها در این ۱۰ روز، حدود ۹ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان فروش داشتند که به‌طور متوسط، روزی ۹۶۰ میلیون تومان را نصیب گیشه سینماها نموده است. حال آنکه متوسط فروش روزانه سینماهای شش ماهه نخست امسال، رقمی در حدود ۱ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان بوده است. این روند در شرایطی برای این دهه رقم‌خورده که در برخی از روزها، مجموع گیشه سینماهای کشور، به مرز روانی ۲۸۰ میلیون تومان سقوط کرده بود که این آمار، بدترین عملکرد سینماهای کشور طی یک‌سال اخیر را نشان می‌دهد.

ریزش ۷۰۰ هزار مخاطب در ۱۰ روز

۳۲۴ هزار نفر به سینما رفتند که ۷۰۰ هزار نفر کمتر از میزان برآوردی است که باید در شرایط عادی محقق می‌شد. به بیانی دیگر، سینماهای کشور طی ۱۰ روز ذکر شده، به اندازه یک پنجشنبه و جمعه عادی فروش داشته است. به عبارتی، مخاطبان سینما در ایام ذکر شده، سه‌ونیم برابر کاهش داشته که یک رکود چشم‌گیر را نشان می‌دهد. سینماها طی یک‌سال گذشته که به‌طور مستمر فعالیت داشته‌اند، هرگز چنین آمار ضعیفی را تجربه نکردند و هیچ بازه زمانی را نمی‌توان در این یک سال پیدا کرد که شباهتی با این آمار و ارقام داشته باشد.

سینماهایی که از ساعت ۱۹ تعطیل می‌شوند

فیلم‌ها، تا قبل از ساعت ۲۲ رقم می‌خورد که همین عملکرد، خود می‌تواند تأثیرات منفی بسیاری بر میزان مخاطبان و البته گیشه سینماها به عمل بیاورد. چرا که سینماها با این تصمیم، یک‌تا دو سانس پرفروش خود را حذف کرده‌اند و حال اگر این سانس‌ها را در تعداد فیلم‌ها پردیس‌ها و سینماها ضرب کنیم، می‌بینیم که روزانه بیش از ۱۲۰ سانس از مجموع سانس‌های سینمایی کشور حذف می‌شود. در نتیجه چنین وضعیتی است که سینماهای کشور در ۱۰ روز یادشده، تنها ۱۷ هزار و ۳۰۰ سانس نمایش فیلم داشتند که به‌طور متوسط، روزانه ۱۷۳۰ سانس را شامل می‌شود که آمار بسیار اندکی در سینمای کشورمان محسوب می‌شود. بررسی خبرنگار سینمایی «فرهیختگان» نشان می‌دهد که این شرایط، دست‌کم تا پایان سه‌شنبه هفته جاری در تمامی سینماهای کشور لحاظ شده و باید دید که از روز پنجشنبه که احتمالاً فیلم جدید به‌ناوگان سینمایی کشور افزوده می‌شود، آیا وضعیت سانس‌بندی سینماها به‌دوران پیش از این ناآرامی‌ها باز خواهد گشت یا خیر.

فیلم‌هایی که اکران نشدند

این ناآرامی‌ها، آیا تهیه‌کنندگان و سرمایه‌گذاران فیلم‌های جدید، این ریسک را خواهند پذیرفت که در دوران غیرنرمال سینما، فیلم خود را به روی پرده بفرستند؟ همان‌گونه که پیش‌تر نیز اشاره شد، وضعیت سینماها به این ترتیب نیست که از فردای رفع ناآرامی‌ها، همه چیز به شرایط عادی و نرمال خود بازگردد و باید دوره‌ای طی شود تا سینما، باز به‌عنوان دغدغه برای مخاطبان و شهروندان مطرح شود و این دوره زمانی، بسته به شرایط حاکم بر جامعه و وضعیت اقتصادی، از چند روز تا چند هفته متغیر است و همین فوت وقت اجازه نمی‌دهد تا فیلم‌های جدید، افتتاحیه باشکوهی داشته باشند و در نتیجه احتمال شکست آنها بسیار محتمل است، بنابراین یکی از بزرگ‌ترین لطماتی که این ناآرامی‌ها به سینمای ایران وارد آورد، سکنه ناقصی بوده که متوجه فیلم‌های روی پرده و البته ظرفیت جدید اکران است.

دامنه لطمات این ناآرامی‌ها البته به همین مواضع ختم نشد. سینمای ایران، امیدهای بسیاری داشت که با پایان ماه صفر، حیات جدیدی را طی یک‌سال فعالیت تجربه کند. دورانی که قرار بود از چهارشنبه هفته گذشته و با نمایش ۳ فیلم جدید آغاز شود. دورانی که حالا با گذشت ماه‌های رمضان، محرم و صفر، این نوید را می‌داد که ۶ ماه جایک در انتظار سینمای ایران است که طی آن می‌توان با نمایش فیلم‌های جدید و البته ظرفیت‌هایی که پخش مسابقات جام‌جهانی می‌تواند برای سینماها به ارمغان بیاورد، سینماها را به دوران نرمال پیش از کرونا بازگرداند اما متأسفانه این امیدها و انتظارات به حق، با بروز این ناآرامی‌ها رخت برپست تا سینمای ایران در سیاه‌ترین دوران یک سال اخیر خود قرار بگیرد. این شرایط وقتی بیشتر نگران‌کننده می‌شود که هنوز مشخص نیست نمایش آثار جدید، از چه زمانی آغاز خواهد شد. حتی با وجود رفع

تعطیلی تئاترهای کمدی

یکی از امیدهای بسیاری از سینماداران و پردیس‌های تهران و چند مرکز استان، به روی صحنه رفتن تئاترهای کمدی است که قرار بود از چهارشنبه هفته گذشته و پس از ۲ ماه تعطیلی محرم و صفر برقرار شود. تئاترهای کمدی که قیمت بلیت آنها از ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان متغیر بوده و سهم به‌سزایی در اقتصاد آن سینماها و پردیس‌ها داشته است. کم شدن درآمد حاصل از این تئاترها از گیشه سینماها، زمانی تأثیرگذارتر می‌شود که بدانیم حدود ۳۰ تئاتر با این رویه در تهران و برخی مراکز استان‌ها به روی پرده می‌رفتند که این تئاترها علاوه بر تأثیرات بسیاری که بر افزایش نشاط اجتماعی می‌گذازند، عایدی بسیار خوبی را نیز نصیب سینماها و پردیس‌ها می‌کنند. این تئاترها قرار بود از چهارشنبه هفته گذشته به روی صحنه بروند که با وضعیت ناآرامی‌ها، هیچ نمایشی به روی صحنه نرفت تا این مهم، به ابتدای این هفته موکول شود. در ابتدای این هفته نیز به دلیل تداوم ناآرامی‌ها، هیچ تئاتری اجرا نداشت تا فعلاً همه چیز به چهارشنبه و پنجشنبه این هفته موکول شود که البته این زمان نیز با اما و اگرهای بسیاری مواجه است. قدرمسلماً آنکه تا زمان برطرف شدن کامل ناآرامی‌ها، این تئاترها، هیچ اجرایی نخواهند داشت تا یک گردش مالی خوب در گیشه سینماها از بین برود. نبود این تئاترها که طی ماه‌های اخیر، طرفداران بسیاری پیدا کرده، در کنار رکود کاملی که در سینما حکم فرامست، سبب شده تا سینمای ایران، در شرایط کنونی، هیچ سهمی از نشاط عمومی و اجتماعی کشور را عهده‌دار نباشد که این مهم نیز به دلیل بروز عوامل بیرونی به ویژه ناآرامی‌ها رقم خورده است.

یک افق نگران‌کننده

بازگردانده و به همان سرعتی که بهار سینما را به خزان تبدیل کردند، آبادانی و رونق را به این سینما بازگردانند؟ این نگرانی، بسیار جدی است. مخصوصاً وقتی که می‌بینیم مدیران سینمایی کشور در این بازه ۱۰ روزه، هیچ برنامه و طرحی را برای رونق سینما ارائه نکرده و به‌مانند همیشه، ترجیح داده‌اند تا سینما به شکلی بالذات، به فعالیت خود ادامه داده تا هر فرآیندی، خیلی راحت، تأثیرات مهیب خود را بر این پیکره نحیف گذاشته و چون عزمی جدی در جهت آبادانی این سینما وجود ندارد، تنها ضربات مرگبار باشد که هرازچندگاه به دلایلی چون کرونا، ایام عزاداری، ناآرامی‌های اجتماعی و... بر آن وارد آمده و رکود را برای این سینما به ارمغان می‌آورد. در چنین شرایطی که چنین مختصاتی عایدی سینما ایران شده، آیا می‌توان صحبت از یک صنعت به میان آورد؟ سینمایی که طی ۱۰ روز، تنها ۳۲۴ هزار مخاطب در یک کشور ۸۵ میلیونی داشته است و گردش مالی آن در این بازه، به ۱۰ میلیارد تومان هم نرسیده، آیا می‌تواند به‌عنوان یک صنعت، قذعلم کند؟ چه نهاد و مدیری، غمخوار و دلسوز واقعی این سینما است تا اجازه ندهد این بخش مهم فرهنگی کشور، این چنین به حال خود رها شود که سانس پایانی یک فیلم در یک سالن سینمایی ساعت ۱۷ باشد و در سینمای دیگر، ساعت ۲۳. در چنین سینمایی است که هر وضعیتی، بر آن تأثیر منفی می‌گذارد حال آن وضعیت می‌خواهد کرونا باشد یا ناآرامی و اعتراض عمومی. مهم، مدیران سینمایی کشورند که در تمامی این شرایط، تنها یک نسخه دارند: بی تفاوتی.

حال سینما در سال ۱۴۰۱ خوب نبود اما امیدهای بسیاری وجود داشت که این سینما در نیمه دوم امسال، شرایط بهتری را به نسبت شش ماهه نخست تجربه کند. همه چیز آماده بود تا در شش ماهی که طی آن خبری از تعطیلات ماه رمضان، محرم و صفر نبود و پخش مسابقات تیم ملی فوتبال در ورزشگاه آزادی، یک آمار خوب از سینما به جای بماند. سینمایی که طی ۶ ماه پر فراز و نشیب ابتدای امسال، به فروش ۲۶۰ میلیارد تومانی ناآرامی‌ها، دست‌کم تا نیمه دوم امسال، گردش مالی بیش از ۵۰۰ میلیونی را تجربه کند تا در انتهای سال و با رسیدن به گیشه ۸۰۰ میلیاردی، جشن گذر از دوران سیاهی و رکود ناشی از کرونا را بگیرد، اما هم‌اکنون که ده روز از پائیز سپری شده است، هنوز تاریخ نمایش فیلم‌های جدید مشخص نیست و بنابراین نمی‌توان هیچ دورنمایی برای سینمای ملی ترسیم کرد. به ویژه از این بابت که سینما برای خواباندن التهاب ناشی از این ناآرامی‌ها، باید یک طول درمان را نیز تجربه کند که مشخص نیست آن دوره تا چه میزان به طول خواهد انجامید. همان‌گونه که عنوان شد، ناآرامی‌های اخیر که مشکلات بسیاری را برای کلیت کشور به بار آورده است، حالا در مقیاس سینما نیز نتایج خفت‌باری را به‌جا گذاشته که جز عقب‌ماندگی نسبی این سینما، رهاورد دیگری را برای این صنعت و فعالان آن به ارمغان نیاورده است. وقتی عوامل بیرونی به این ترتیب می‌توانند در نقش کاتالیزور، رکود را دامن زده و همان استقبال نسبی را به این فصل سرد تبدیل کنند آیا این توان را خواهند داشت که بعداً، آبادانی را به سینما